

Användarmanual

BRAILLEX EL 40c, 60c och 80c

20241004

Innehållsförteckning

Inledning	4
Systemkrav	5
Vid leverans	5
Upphovsrätt.....	5
Storlek Vikt	5
Kom igång.....	6
Framkanten.....	6
Baksidan	6
Ovansidan.....	6
Användning	6
Slå på/av enheten, stand by.....	7
Uppstartsmeddelande	7
Installation.....	8
Installation av USB-drivrutin	8
Windows XP	8
Windows 7	8
Installation.....	9
Navigeringslisten, easy access bar	11
Konfigurera punktdisplayen för JAWS.....	12
Enkel Användning	12
Punktegenskaper	13
Punktinställningar.....	13
Arbetsläge.....	13
Knappar på BRAILLEX EL c	13
Konfigurera punktdisplayen för JAWS.....	14
Kommandolistor	14
Navigering via navigeringslisten.....	15
Arbetslägen.....	15
BRAILLEX EL i Navigeringsläget	17
Ytterligare navigeringsfunktioner på punktdisplayen.....	17
BRAILLEX EL i PC-läget.....	17
BRAILLEX EL i Kombinerat läge	18
Funktioner i BRAILLEX EL.....	19
Musfunktioner med BRAILLEX EL	19
Övre cursor routing-knapparna.....	19
Attribut	19
Punktmarkering.....	20
Attribut på punktdisplayen	20
Punktpresentation	21
Punktskriftsläge.....	21
Förkortad punktskrift	21
Mellanslag på punktdisplayen	22
Inaktivera punkterna 7 + 8.....	22
Enkla snabbknappar	23
Skicka e-post	23
Google-sökning.....	23
Aktiva program.....	24
Starta ett angivet program.....	24
Definition av snabbknappar	24
JAWS-knappassociationer på BRAILLEX EL c	25
Teknisk information för BRAILLEX EL c	26
Förpackningens innehåll	26
Skötsel.....	26

Inledning

BRAILLEX EL-familjen tillverkas av Papenmeier i Tyskland. Denna manual beskriver BRAILLEX EL 40c, BRAILLEX EL 60c och BRAILLEX EL 80c.

Alla EL-enheter använder sig av den välkända navigeringslisten (Easy Access Bar) som garanterar ergonomiskt arbete samt komfortabel användning med en hand.

Läs även här om hur navigeringslisten fungerar. Användare som redan har jobbat med en EL-display och känner till de många fördelarna med navigeringslisten kan hoppa över följande beskrivning.

Det klassiska sättet att använda en punktdisplay är att trycka på flera knappar på framkanten eller ovansidan. Som en följd av detta måste minst en hand flyttas från läspositionen på punktdisplayen. Ibland måste kanske till och med båda händerna flyttas när det handlar om att styra datortangentbordet. Dessa extra förflyttningar tar tid.

Navigeringslisten överkommer dessa nackdelar för via den kan du alltid komma åt funktioner samt kommandon direkt från din läsposition och styra punktdisplayen. Vanliga tangentbordskommandon är tillgängliga från alla handpositioner på den horisontella punktdisplayen. På detta sätt stannar händerna i sina rätta läspositioner. Användaren behöver inte längre söka eller räkna tangenter vilket är ganska irriterande. Upprepade handförflyttningar eller sökningar på läsraden är inte längre nödvändiga. I och med detta blir ditt arbete mycket snabbare och effektivare.

Navigeringslisten är ett avlångt reglage (ungefär som mellanslag) och sitter på framkanten på displayen. Den är nästan lika lång som själva punktdisplayen och den är helt integrerad i enheten. Du kan använda navigeringslisten från alla läspositioner med hjälp av tummarna. Oberoende av vilken position dina händer befinner sig i kan du trycka navigeringslisten i dess fyra riktningar. Tummarna behöver röras minimalt för att trycka navigeringslisten i en viss riktning. När navigeringslisten trycks i en av de fyra riktningarna så utförs en viss funktion. Gummibeklädda toppar ger navigeringslisten tillräckligt med friktion för att enkelt aktivera önskad funktion.

Som vanligt på punktdisplayer ger enheter med navigeringslist tillgång till tangentbordskommandon för datorer vid läspositionen. Många funktioner och inställningar för skärmläsningssmjukvaran är därför enkla att komma åt från en bekväm position. Både vänster- och högerhänta personer kan använda navigeringslisten. Det är även möjligt att utföra funktioner med endast en hand. Knappfunktionerna för navigeringslisten kan ställas in individuellt.

Utöver alla funktioner finns självklart den goda säkerheten samt den stabila konstruktionen från tidigare BRAILLEX-enheter kvar. Detta tack vare robusta och beprövade material samt ett genomtänkt konstruktionsätt.

Systemkrav

För att kunna använda en BRAILLEX EL c tillsammans med en PC krävs följande komponenter:

- USB-port på datorn
- Operativsystem som stöder USB-enheter (t ex Windows XP, 7)
- Punktdisplayen BRAILLEX EL 40c, 60c eller 80c
- Skärmläsningsprogram som stöder punktdisplayen (t ex JAWS)

Vid leverans

Följande komponenter medföljer vid leverans:

- Punktdisplay
- USB-kabel
- Drivrutin
- Manualer

Upphovsrätt

BRAILLEX® är ett registrerat varumärke tillhörande F.H. Papenmeier GmbH & Co KG.

Adress: F.H. Papenmeier GmbH & Co. KG
Talweg 2
D-58239 Schwerte, Tyskland

Internet: <http://www.braillex.de>

Storlek

Vikt

BRAILLEX EL 40c	-	298 x 92,5 x 18 mm	640 g
BRAILLEX EL 60c	-	426,5 x 92,5 x 17,5 mm	910 g
BRAILLEX EL 80c	-	555 x 92,5 x 18 mm	1170 g

Kom igång

Ställ punktdisplayen i en arbetsposition framför tangentbordet eller den bärbara datorn. Lägg dina händer i läsposition på läsraden med punktceller. Låt tummarna vila mot navigeringslisten. Korrigera punktdisplayens placering tills du hittar bästa platsen för din arbetsposition.

Den enda anslutningen som finns på displayen hittar du baktill på den högra kanten. Det är en mini-USB-kontakt. En passande USB-kabel följer med vid leverans. Den mindre kontakten ansluts till denna kontakt på punktdisplayen och den större till en dator. BRAILLEX får sin ström via USB-kontakten så ingen extern strömadapter är krävs.

BRAILLEX EL c-enheter kan endast användas i datorsystem som stöder USB. Microsoft Windows NT4 och DOS stöds ej.

När du ansluter USB-kabeln till en dator som är igång kommer lysdioden vid USB-kontakten att indikera när anslutningen mellan punktdisplayen och datorn har etablerats. På punktdisplayen kommer ett uppstartsmeddelande att visas.

Framkanten

På framkanten finner du navigeringslisten. Den har gummibeklädda toppar i en rad.

Baksidan

Till höger på baksidan finner du mini-USB-kontakten.

Ovansidan

Punktraden sitter långt fram på ovansidan och upptar hela punktdisplayens bredd.

På vänster och höger sidan sitter vardera två rundade knappar.

Användning

Innan man börjar använda BRAILLEX EL bör man läsa igenom denna manual. Enheten skall endast installeras av en kunnig person. Enheten ska endast användas med originaltillbehör och i kombination med framtida produkter avsedda för detta ändamål av F. H. Papenmeier. Om en kombination med andra enheter är nödvändig måste dessa enheter följa relevanta standarder.

Slå på/av enheten, stand by

BRAILLEX EL c startar automatiskt så snart en USB-anslutning har upprättats till en dator. Om ingen knapp trycks in eller ingen ändring av punktraden sker kommer viloläget att aktiveras efter fem minuter.

Uppstartsmeddelande

Så snart som punktdisplayen aktiveras visas uppstartsmeddelandet:

Braillex el#40 c rev #124

Installation

Om du vill läsa av skärmbilden med hjälp av punktdisplayen måste du installera och köra en skärmläsare, som t ex JAWS för Windows. Skärmläsaren behöver en drivrutin för punktdisplayen. För vissa skärmläsare och vissa versioner måste drivrutinen installeras separat. Ibland kan punktdisplayen väljas direkt vid installationen av skärmläsaren.

Installation av USB-drivrutin

Anslut BRAILLEX EL c till en USB-kontakt på din dator.
Administratörsrättigheter krävs vid installationen av USB-drivrutinen.
Dessutom måste du komma åt enheten som innehåller drivrutinen.

Om en tidigare modell i BRAILLEX EL-serien sedan förut har anslutits till datorn via USB kan samman anslutning som tidigare användas. Installation av en ny USB-drivrutin kommer ej att behövas.

Windows XP

Operativsystemet indikerar att en ny hårdvara med namnet "BRAILLEX II USB Enhet" har hittats. I dialogrutan ombeds du ange en källa med en passande drivrutin. Som standard söker Windows efter en passande drivrutin på en CD-skiva vilket betyder att du kan trycka Enter för att bekräfta dialogrutan om du har stoppat in den medföljande skivan.

Windows 7

Installationen av USB-drivrutinen gör ingen skillnad på 32- och 64-bitarssystem. Så snart punktdisplayen är ansluten till Windows 7 med lokala administratörsrättigheter och Internetuppkoppling etablerad kommer Windows 7 att ladda ner och installera drivrutiner.

Om ingen Internetuppkoppling är tillgänglig eller den automatiska installationen ej kan genomföras måste processen utföras manuellt.

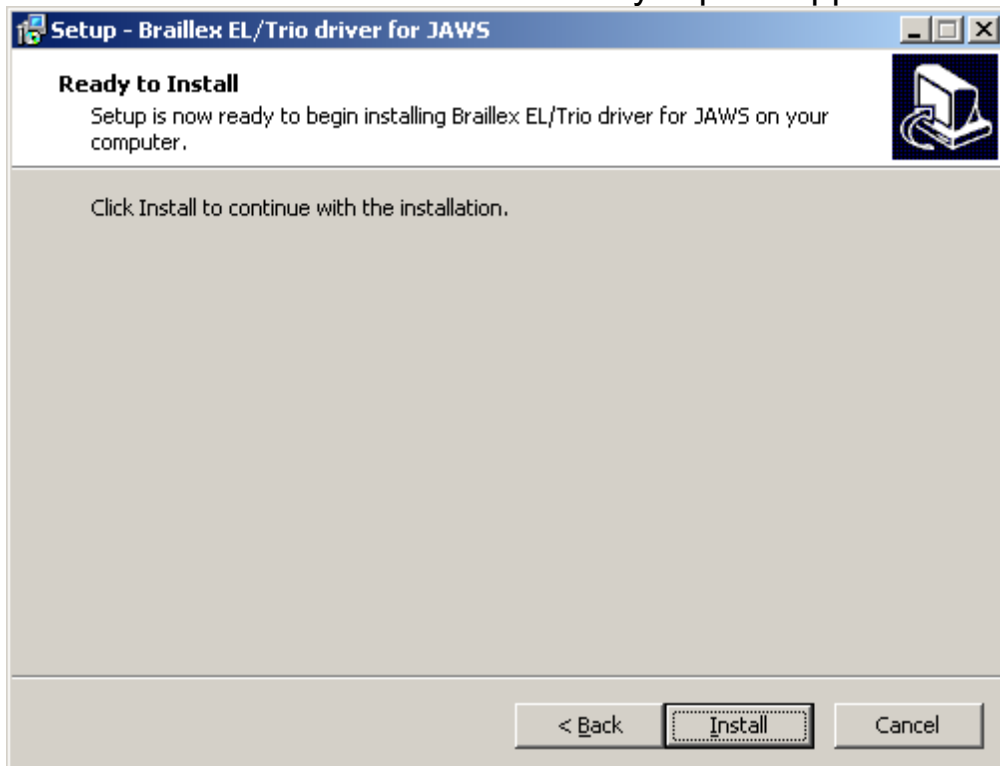
Den medföljande CD-skivan innehåller drivrutiner för Freedom Scientific JAWS och Dolphin Supernova.

Installation

Om installationen inte startar automatiskt från lagringsenheten, kör programmet "brxel-setkup-544b.exe". Följande bilder visas i installationen för Windows XP.

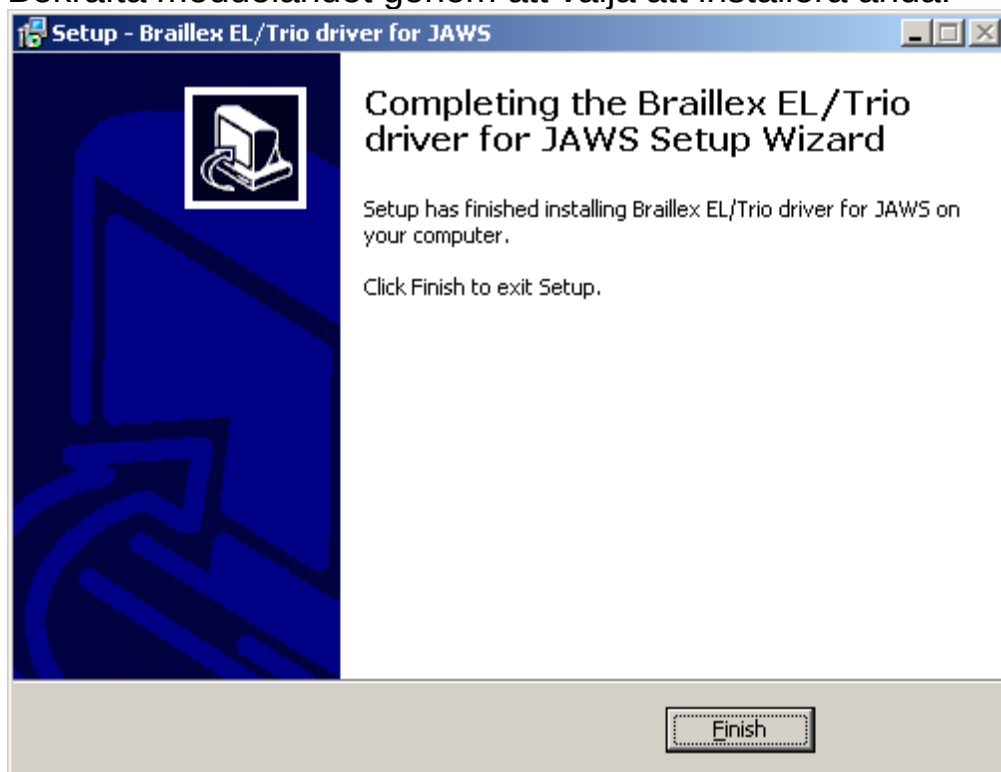

Installationen av drivrutinen startar. Tryck på knappen "Nästa".

Efter att systemet har kontrollerats visas nästa dialogruta. Tryck på knappen "Installera".

Ett varningsmeddelande om att du installerar en osignerad drivrutin kan visas. Bekräfta meddelandet genom att välja att installera ändå.

Efter en kort stund kommer installationen att vara klar. Tryck på knappen "Slutför".

Navigeringslisten, easy access bar

Navigeringslisten på BRAILLEX EL c-serien kan tryckas ett steg i fyra olika riktningar: höger, vänster, upp och ner.

Som standard kommer läsraden på punktdisplayen att flyttas i en av de fyra riktningarna när man trycker på navigeringslisten. Denna funktion har inte ändras från de tidigare modellerna.

Exempel: Tryck navigeringslisten åt höger för att läsa framåt. Läsraden kommer att visa nästa del av texten. Ofta handlar det om resten av textraden som ej fick plats på läsraden. Om ingen mer text finns på samma rad kommer nästa rad att presenteras från början till vänster.

En förflyttning med navigeringslisten i en viss riktning visar alltid innehållet som återfinns i den riktningen på punktdisplayen. Markören i den valda applikationen kommer inte att förlyttas.

Navigeringsläget som beskrivs ovan är standardinställningen för alla BRAILLEX EL-enheter efter att skärmläsaren har startats.

Användare av BRAILLEX EL är bekanta med det andra steget på navigeringslisten. Eftersom BRAILLEX EL c har fått en reducerad höjd finns inte längre det andra steget på navigeringslisten. Däremot kan man få samma funktion som det andra steget genom att trycka ner en av de nedre cursor routing-knapparna tillsammans med navigeringslisten.

Två ytterligare arbetslägen finns tillgängliga för navigeringslisten: "PC-läge" samt "Kombinerat läge". Förflyttningen i alla fyra riktningar är likadan. Effekten är dock annorlunda. I "PC-läget" flyttar du den aktiva markören varje gång du trycker på navigeringslisten. I "Kombinerat läge" flyttas markören vid tryckning upp och ner och läsraden vid tryckning höger och vänster.

På detta sätt kan du väldigt snabbt navigera i dialoger och listrutor. Förutom de fyra riktningarna kan man även utföra Enter, Escape och Tab med punktdisplayen.

Konfigurera punktdisplayen för JAWS

Beroende på installationsmetod så kan BRAILLEX EL ha valts som punktdisplay för JAWS. Porten namngiven "USB" kommer också att ställas in som standard. Öppna punktinställningar för skärmläsningsprogrammet om du vill bekräfta det.

- Aktivera menyn i JAWS med JAWS-knappen + J
- Välj inställningen "Punkt" från menyn "Inställningar"
- I dialogrutan "Punktdisplay Inställningar" visas ett antal punktdisplayar i listan "Standard". Under titelraden kan du läsa vilken som är den för tillfället aktiva punktdisplayen. Välj rätt punktdisplay i listrutan "Standard". Detta är den punktdisplay som JAWS kommer att leta efter vid uppstarten.
- JAWS indikerar porten för den valda punktdisplayen under listrutan. Här bör USB vara angivet.

Om ingen punktdisplay är ansluten, USB-porten inte är korrekt angiven eller om punktdisplayen är defekt kan JAWS visa ett meddelande vid uppstarten som informerar dig om läget. För att detta ska ske måste alternativet "Visa laddningsfel för punktdisplay" vara ibockat.

Knappen "Lägg till punktdisplay" i dialogrutan "Punktdisplay Inställningar" startar installationsguiden som låter dig välja en punktdisplay att installera.

Välj "Euro_Unicode" som teckentabell för punktskriften.

Med hjälp av knappen "Avancerat" kan man få detaljerad information om punktinställningarna. "JAWS Inställningscenter" visas.

Enkel Användning

BRAILLEX EL c-enheter har fyra rundade knappar på varje sida, två knappar till höger och två till vänster om punktraden. Enheterna är utformade för att användas med navigeringslisten. Med dessa fyra knappar kan du utföra inställningar för punktdisplayen.

Funktionaliteten består mest i kommandoval. Dessa val behöver inte längre göras direkt via knappkombinationer utan du kan kalla på dem via kommandolistor. På detta sätt behöver du endast memorera några få knappkombinationer för punktdisplayen. De tillgängliga kommandolistorna är

uppdelade i olika områden som du kan välja med knapparna ett till tre. För närvarande finns tre listor indelade i följande områden:

Punktegenskaper

Listan innehåller ett antal kommandon för att visa olika textegenskaper och för att ändra den aktuella.

Punktinställningar

Här finns kommandon som låter dig ändra t ex punktläge, punktpresentation och sammandragen punktskrift.

Arbetsläge

I denna lista kan du ställa in det aktuella arbetsläget för navigeringslisten.

Knappar på BRAILLEX EL c

Knapp 1 [K1] visar inställningar för punktpresentation.

Knapp 2 [K2] visar punktinställningar.

Knapp 3 [K3] visar en lista med arbetslägen.

Knapp 4 [K4] visar ingen dialogruta. Denna knapp växlar mellan markörföljning på och av.

Konfigurera punktdisplayen för JAWS

Navigeringslisten flyttar läsraden över skärmen. Den kontrollerar också markören beroenden på vilket arbetsläge som är valt.

Navigeringslisten kan tryckas i fyra riktningar. Riktningarna betecknas som: V, H, U, N och står för Vänster, Höger, Upp och Ner. För det andra steget, tryck ner och håll inne en av de lägre cursor routing-knapparna samtidigt som du trycker navigeringslisten i önskad riktning. Dessa tryckningar betecknas som: 2V, 2H, 2U och 2N.

För att ändra arbetsläge måste du förstå hur kommandolistan fungerar. Du kanske är bekant med liknande inställningslistor i JAWS. Beskrivningen är ungefär den samma.

Kommandolistor

När man trycker på en av dessa tre knappar visas en dialogruta i JAWS. JAWS läser titeln på den aktuella inställningsdialogen. Punktdisplayen visar det första objektet i listan. Listobjekten är uppdelade i två kolumner: en till vänster där du hittar funktioner eller kommandot "Arbetsläge". Till höger precis efter strecket ser du det aktuella värdet / valet, dvs "Navigeringsläget".

- För att välja ett kommando, tryck navigeringslisten upp eller ner. Motsvarande markörförflyttning kommer att utföras.
- För att ändra värdet, tryck navigeringslisten till vänster eller höger. Det aktuella värdet kommer att läsas upp samt visas. Använd mellanslag på tangentbordet för att ändra värdet.
- Ändringen av en inställning kommer att bekräftas med Enter. Du kan också trycka navigeringslisten andra steg ner [2N] (CR-knapp + navigeringslisten).
- För att lämna dialogrutan utan att genomföra några ändringar, tryck Escape. Du kan också trycka navigeringslistens andra steg upp [2U] (CR-knapp + navigeringslisten).
- I båda fallen kommer dialogrutan att stängas. När ändringarna har genomförts i den aktuella konfigurationen kommer detta att bekräftas med meddelandet "inställningarna sparade".

Navigering via navigeringslisten

Använd navigeringslisten för att flytta läsraden på punktdisplayen över skärmen oberoende av markörens läge. På detta sätt kan du flytta displayen upp och ner. Växla till "Navigationsläget" som är standardläget.

Navigeringslisten kan tryckas i fyra riktningar. Inom hakparanteser visas förkortningen av kommandon:

1 steg upp [U] flyttar läsraden upp en rad
1 steg ner [N] visar nästa rad på punktdisplayen

Endast rader som innehåller text visas. Tomma mellanrum mellan symboler på skrivbordet kommer att ignoreras. Grafik (ikoner) som även innehåller text kan visas om de har namngivits. Mellanrum på en rad kommer att presenteras som sådana. JAWS försöker alltid visa korrekt positionering av texten på en rad. När en rad är längre än punktdisplayen måste du skrolla fram textraden med hjälp av navigeringslisten:

1 steg till höger [H] visar nästa textstycke
1 steg till vänster [V] visar föregående textstycke

Notera att texten som skrollas fram från höger och vänster visas med displayens antal punktceller åt gången. Om du önskar kan du aktivera ordbrytning under punktinställningar för skärmläsaren som du använder. Med dessa kommandon kan displayen flyttas upp och ner när det inte finns någon mer text på bredden före eller efter ett stycke. På detta sätt kan skärmen läsas av kontinuerligt framåt eller bakåt.

I "Navigationsläget" flyttar punktdisplayen men markören behåller sin position vilket betyder att du lämnar ditt fokus. Använd knapp 4 [K4] (markörföljning på/av) för att följa markören till den aktuella positionen.

Arbetslägen

När du navigerar i det aktiva fönstret kan du välja mellan tre olika arbetslägen. De förändrar sättet som navigeringslisten fungerar.

- **Navigeringsläge**

I "Navigeringsläget" kan du läsa över skärmen med hjälp av navigeringsknapparna som beskrivs ovan. Markören flyttas INTE. Det betyder också att du kan utforska delar av skärmen dit markören ej kan flyttas.

- **PC-läget**

"PC-läget" är det motsatta: istället för att flytta läsraden över skärmen när du trycker på navigeringslisten flyttar du markören. Noterar att så länge den aktiva markören flyttar punktdisplayen så påverkar detta naturligtvis punktdisplayens position.

- **Kombinerat läge**

Det så kallade "Kombinerade läget" är en kombination av de två lägena som beskrivs ovan. Det är särskilt användbart när det handlar om att läsa långa textdokument. Varje gång du trycker på en läsknapp och en radgräns överträds kommer även PC-markören att flytta till den nya raden. Det betyder att du kan läsa en text utan att behöva bry dig om skärmsidor.

BRAILLEX EL i Navigeringsläget

Tryck knapp 3 [K3]. Välj kommandot "Arbetsläge – Navigeringsläge" i listan som visas. Bekräfta med Enter.

Navigeringslistan flyttar läsraden i önskad riktning.

- Upp [U] flyttar läsraden en rad uppåt
- Ner [N] flyttar läsraden en rad neråt
- Höger [H] flyttar läsraden till höger med inställt antal tecken
- Vänster [V] flyttar läsraden till vänster med inställt antal tecken.

Detta betyder att navigeringslistan flyttar läsraden utan att flytta markören. Som standard är antalet tecken inställt på antalet punktceller på punktdisplayen.

Ytterligare navigeringsfunktioner på punktdisplayen

För att snabbt navigera till fönstrets titelrad eller statusrad, använd det andra steget på navigeringslistan i "Navigeringsläget":

- Andra steget upp [2U] flyttar punktdisplayen till titelraden i det aktiva fönstret. Dessutom kommer fönstertiteln att läsas upp.
- Andra steget ner [2N] flyttar läsraden till sista raden i fönstret. Detta betyder statusraden i många fall.
- Andra steget höger [2H] flyttar läsraden till slutet av den aktuella raden.
- Andra steget vänster [2V] flyttar läsraden till början av den aktuella raden.

BRAILLEX EL i PC-läget

Tryck knapp 3 [K3]. Välj kommandot "Arbetsläge – PC-läge" i listan som visas. Bekräfta med Enter.

Navigeringslistan representerar nu PC-markören.

- Upp [U] flyttar upp markören en rad.
- Ner [N] flyttar ner markören en rad.
- Höger [H] flyttar markören ett tecken åt höger.
- Vänster [V] flyttar markören ett tecken åt vänster.

Navigeringslistan flyttar markören precis som cursor routing-knapparna.

- Andra steget höger [2H] aktiverar knappen Tabb.
- Andra steget vänster [2V] aktiverar kombinationen Shift + Tabb.
- Andra steget ner [2N] aktiverar knappen Enter.
- Andra steget upp [2U] utför olika funktioner beroende på situationen: När det finns en menyrad i det aktiva fönstret aktiveras knappen Alt. Vilket gör att fönstrets kommandomeny aktiveras eller inaktiveras. När

igen meny finns, såsom i de flesta dialogrutor kommer knappen Escape att aktiveras. Detta stänger dialogrutan utan att spara några ändringar.

Växla till något av de andra två lägena om du vill lämna "PC-läget".

Försäkra dig om att använda PC-läget så snart du arbetar i dialogrutor, på skrivbordet eller i startmenyn. Det är också användbart när du skriver in data i en databas eller när du läser en Excel-fil.

BRAILLEX EL i Kombinerat läge

Tryck knapp 3 [K3]. Välj kommandot "Arbetsläge – Kombinerat läge" i listan som visas. Bekräfta med Enter.

- Upp [U] flyttar markören en rad upp, precis som i "PC-läget"
- Ner [N] flyttar markören en rad ner, precis som i "PC-läget"
- Höger [H] visar nästa textstycke när det finns mer tecken på raden än det finns tillgängliga punktceller, precis som i "Navigeringsläget"
- Vänster [V] visar föregående textstycke när det finns mer tecken på raden än det finns tillgängliga punktceller, precis som i "Navigeringsläget"

Med hjälp av dessa kommandon kan du läsa kontinuerligt t ex i en ordbehandlare utan att flytta din hand från tangentbordet. Nederst på skärmen kommer texten att skrollas automatiskt eftersom markören följer rörelsen neråt.

Funktioner i BRAILLEX EL

Musfunktioner med BRAILLEX EL

Du kan aktivera musfunktioner med alla BRAILLEX EL-enheter med hjälp av cursor routing-knapparna. För att utföra en musfunktion, flytta läsraden till raden där du vill utföra ett klick. Nu kan du utföra ett vänster musklick vid denna position.

Tryck på cursor routing-knappen vid önskad position. Den aktiva markören kommer att ställas på valt tecken. En vänster musklick kommer att utföras automatiskt.

Du kan också använda cursor routing-knapparna för att markera text. Flytta läsraden till början av markeringen. Tryck ner och håll inne knapp 2 [K2] samtidigt som du trycker på en cursor routing-knapp på startpositionen. Flytta sedan läsraden till slutpunkten för markeringen och upprepa knapp-kombinationen. Texten mellan de två punkterna kommer nu att vara markerad.

Övre cursor routing-knapparna

De övre cursor routing-knapparna kan utföra en ytterligare funktion för varje enskilt tecken som representeras av en punktcell. Som standard kommer JAWS att läsa det aktuella tecknet och dessa attribut.

I vissa program har den övre raden med cursor routing-knappar andra speciella funktioner. Till exempel i Microsoft Word kommer JAWS att meddela och visa avancerad information om det aktuella teckenformatet.

Attribut

Text som inte behöver presenteras med ett specifikt teckensnitt kommer att deklarerats som "vanlig text". Presentationen av teckensnittet är inte beroende av förgrunds- eller bakgrundsfärgen. Skillnader i teckensnitt görs endast när fonten för tecken varierar medan teckensnittet är det samma. Denna skillnad kallas "attribut". En understruken rubrik är ett sådant attribut. JAWS kan känna igen och visa flera attribut. Ibland beror det visade attributet för den aktuella texten på programmet. JAWS kan känna igen fler attribut i Microsoft Office-program än i andra program.

Ett attribut kan även presenteras på punktdisplayen (punktmarkering) såsom med tal. Under JAWS inställningar kan du specificera huruvida ändringar ska indikeras automatiskt eller via ett kommando.

Till exempel: Text som har färgad bakgrund (markeringsfärg) kommer att meddelas automatiskt. Detta attribut kallas markeringsfärg.

Punktmarkering

På punktdisplayen kommer text med attribut att meddelas specifikt. Teckensnitt med attribut kommer att presenteras med punkt 7 och 8. Detta sätt att presentera text kallas "Punktmarkering". Eftersom alla fem tillgängliga attribut visas på samma sätt får du endast information om att minst ett attribut finns för de markerade tecknen. Om du vill veta exakt vilket attribut det är måste du använda en BRAILLX EL-funktion för att få reda på det.

Tryck knapp 1 [K1] för att visa en lista med kommandon för Punktmarkering. Först visar listan attributen vid den aktuella positionen. Detta värde kan inte ändras. Välj ett alternativ med navigeringslisten och specificera inställningen genom att trycka navigationslisten till vänster eller höger.

Attribut på punktdisplayen

- Använd mellanslag för att växla mellan av/på för "punktmarkering"
- Välj ett av attributen markeringsfärg, fet, understruken, kursiv eller genomstruken i listan. Växla "punktmarkering" av/på för detta attribut genom att trycka navigeringslisten till vänster eller höger.
- Efter att du har valt att visa ett attribut ändras inställningen för valet "punktmarkering" till "ändrad". Nästa gång du visar denna inställning kommer värdet "se nedan" att visas. Detta indikerar att inställningen har ändrats från standardvärdet.

När JAWS har startats är attributet "markeringsfärg" vanligtvis aktiverat. Detta är vanligt i Windows eftersom att det används för val i menyer och listor, för markering i dokument samt för det som presenteras i fokus. Attributet är understruket med punkterna 7 och 8 till något annat attribut aktiveras. Detta gäller även i andra applikationer om inställningarna för ett program inte har ändrats specifikt i JAWS inställningsprogram. När JAWS startar kan standardattributet ändras i inställningsprogrammet.

Var god notera: Inget kommando för presentation av attribut i punkt eller tal kan ändra texten som visas på skärmen. Endast presentationen på punktdisplayen kommer att ändras.

Punktpresentation

I vissa områden kan punktpresentationen justeras efter dina önsknings. Välj inställningar med knapp 2 [K2] och en lista med kommandon visas.

Inställningarna i listan berör följande områden:

- Punktskriftsläge – presentation i "radläge" eller "strukturerat läge"
- Förkortad punktskrift – växla mellan på/av/ställ in
- Markering med punkt 7 + 8
- Specificera presentation av mellanslag i läsfönstret
- Sex- eller åttapunkters punktpresentation

Om du vill ändra punktskriftalternativ för BRAILLEX EL, tryck knapp 2 [K2]. Välj ett av de sex alternativen samt ändra inställningen via navigeringslisten.

Punktskriftsläge

Med första objektet i listan kan du ändra punktpresentationen mellan "radläge" och "strukturerat läge".

I "radläget" kommer JAWS att visa hela raden för det aktiva fönstret.

Mellanslag visas som i originaldokumentet. I "radläget" är det möjligt att navigera rad för rad över skärmen med punktdisplayen.

I "strukturerat läge" kommer det aktuella elementet i användargränssnittet samt dess innehåll att presenteras på punktdisplayen. Fördelen med denna presentation är att användaren får ytterligare information som hör till just detta element i användargränssnittet. Tack vare detta kan användaren snabbt hitta dialogrutor, knappar etc i gränssnittet.

Förkortad punktskrift

Text på punktdisplayen visas vanligtvis i oförkortad datorpunktskrift. Det finns dock möjlighet att aktivera förkortad punktskrift. Läs mer om detta i manualen för din skärmläsare.

Mellanslag på punktdisplayen

När texten i det aktuella fönstret är uppdelat med många mellanslag kan du optimera presentationen. På det sättet får du mer text och mindre mellanslag. Denna typ av presentation kan endast väljas i "radläget". I "strukturerat läge" kommer skärmens layout inte att tas i beaktning.

- Tryck knapp 2 [K2]
- Säker efter alternativet "punktdisplay presentation" med hjälp av navigeringslisten.
- Den aktuella inställningen kommer att meddelas: "som på skärmen". Detta betyder att alla mellanslag visas på punktdisplayen också.
- Välj det andra alternativet genom att trycka mellanslag: "sammanfoga text". Nu kommer alla stora mellanrum att reduceras till ett mellanslag.
- Bekräfta ändringarna.

Inaktivera punkterna 7 + 8

Om du störs av punkterna 7 och 8 som krävs för att visa datorpunktskrift kan du inaktivera dem.

- Tryck knapp 2 [K2]
- Dialogrutan "punktinställningar" visas.
- Listobjektet "visa i" indikerar den aktuella inställningen.
- Växla mellan sex- eller åttapunkters punktskrift genom att trycka på mellanslag eller trycka navigeringslisten till vänster eller höger.
- Bekräfta inställningen med Enter.

Enkla snabbknappar

BRAILLEX EL c låter dig utföra kommandon på ett snabbt och enkelt sätt. Tryck ner två cursor routing-knappar bredvid varandra på samma rad och halva av punktdisplayen - nu fungerar dessa som en funktionsknapp. Fyra snabbknappar finns att tillgå. Dessa "enkla snabbknappar" är knutna till nedan följande funktioner som standard.

Skicka e-post

Om ett e-postprogram är installerat på datorn och inställt som standardprogram kan du använda detta verktyg för att snabbt skriva ett e-postmeddelande. Som standardkommando trycks två cursor routing-knappar på övre raden på högra halvan av displayen in samtidigt. Det associerade programmet startar och visar ett redigeringsfält i vilket du kan skriva in mottagaren adress. Skriv in adressen och tryck Enter eller avbryt med Escape.

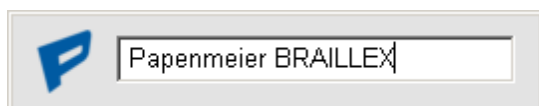

E-postprogrammet kommer att öppnas och ett nytt e-postmeddelande med mottagarens e-postadress redan inskriven kommer att skapas. Om inget e-postprogram är angivet som standardprogram kommer ett felmeddelande att visas.

Google-sökning

Aktivera en snabb Google-sökning genom att trycka på två av de övre cursor routing-knapparna på vänstra halvan av displayen. En liten dialogruta kommer att visas i vilken du kan skriva in din sökning.

Om du markerar ett ord eller en del av en text kommer detta att användas för Google-sökningen. Tryck Enter för att öppna standardwebbläsaren och påbörja sökningen eller tryck Escape för att avbryta.

Aktiva program

Tryck på två lägre cursor routing-knappar på vänster halva. En lista med alla aktiva program kommer att visas. Välj ett program med navigeringslisten och tryck sedan på en cursor routing-knapp eller Enter. Du kommer att förflyttas till det valda programmet. Tryck Escape för att stänga fönsterlistan utan att utföra någonting.

Starta ett angivet program

Genom att trycka på två nedre cursor routing-knappar på högre halvan kommer Microsoft Word att startas som standardprogram. Ingen dialogruta kommer att visas.

Definition av snabbknappar

Du kan själv ta reda på vilken funktion som är associerad med de fyra snabbknapparna. Starta definition av snabbknappar med hjälp av en cursor routing-knapp på den övre raden samt högra främre knappen (knapp 4).

I listan kommer du att se de fyra snabbknapparna samt deras associerade program.

För att definiera en ny applikation för en knapp, utför följande steg: Starta först det nya programmet, t ex Microsoft Outlook. Fokus måste vara i applikationen. Aktivera nu definition av snabbknappar. Välj en av de fyra positionerna för programmet och tryck Enter. Nu kommer det aktiva programmet att startas med det valda kommandot.

JAWS-knappassociationer på BRAILLEX EL c

Följande tabell innehåller JAWS-knappar på en BRAILLEX EL c.
Förkortningen "EAB" (easy access bar) står för navigeringslisten.
Förkortningen "CR" står för cursor routing-knapp.

Knapp	Knappnamn i JAWS	Skriptnamn i JAWS
EAB vänster	Punktknapp F11	FHPBraillexEL
EAB vänster + CR	Punktknapp F12	FHPBraillexEL
EAB upp	Punktknapp F13	FHPBraillexEL
EAB upp + CR	Punktknapp F14	FHPBraillexEL
EAB höger	Punktknapp F15	FHPBraillexEL
EAB höger + CR	Punktknapp F16	FHPBraillexEL
EAB ner	Punktknapp F17	FHPBraillexEL
EAB ner + CR	Punktknapp F18	FHPBraillexEL
K1	Punktknapp F20	FHPAttributSettings
K2	Punktknapp F21	FHPBrailleSettings
K3	Punktknapp F22	FHPWorkingMode
K4	Punktknapp F23	ActiveMovesBraille
Övre CR + K4	Punktknapp F23 + KEYPAD2 + CR	SetDirProg
2st Övre CR vänster	Punktknapp F26	Outlook
2st Nedre CR höger	Punktknapp F27	Word
2st Nedre CR vänster	Punktknapp F25	ActiveWindowList
2st Övre CR höger	Punktknapp F24	Internet

Teknisk information för BRAILLEX EL c

Maximal arbetstemperatur: 40 °C

Förpackningens innehåll

BRAILLEX EL 40c

Bärväska	R#8522.000003
USB-kabel (1,4m)	R#3490.000074
Användarmanual	R#0090.459.00

BRAILLEX EL 60c

USB-kabel (1,4m)	R#3490.000074
Användarmanual	R#0090.459.00

BRAILLEX EL 80c

USB-kabel (1,4m)	R#3490.000074
Användarmanual	R#0090.459.00

Skötsel

Tvätta händerna före användning av punktdisplayen. Ta loss USB-kabeln före rengöring av punktdisplayen. Använd endast torr trasa vid rengöring av punktraden. Rengör resten av displayen med lätt fuktad trasa och eventuellt ett mildt rengöringsmedel, men använd inte frätande eller slipande rengöringsmedel. Låt displayen torka ordentligt innan USB-kabeln anslut

Polar Print

Teknisk hjälp och support
Tel 020-82 69 13

info@polarprint.se
help@polarprint.se

Växel
Tel 010-470 99 00

Huvudkontor, Luleå

Polar Print
Tåggatan 4
973 31 LULEÅ

Umeå

Twistevägen 47 C
907 36 UMEÅ

Stockholm

Söderarmsvägen 60
121 54 JOHANNESHOV

Falköping

Rantens Gårds väg 3
521 31 FALKÖPING

Malmö

Gasverksgatan 2
211 29 Malmö

Växjö

Älgvägen 20
352 45 VÄXJÖ